

خطِ بَلَدِه ايماندارایِ عبرانی

بزرگیِ مسیحِ نَسَبَتِ دَ ملايکه ها

۱ دَ زمانِ قَدِيمِ خُدا دَ طَرِيقه های کَلو و مُخْتَلِفِ دَ وَسِيلَه اَنبِيا قَدِ بابَه کَلونایِ مو توره کُفَت، ۲ مَگَم دَ امزیِ روزایِ آخِرِ دَ وَسِيلَه باچِه خُو قَدِ اَز مو توره کُفَت، دَ وَسِيلَه باچِه که اُو رِه و اِرِثِ تَمَامِ چِيزا قَرارِ دَدِ و دَ وَسِيلَه اَزُو تَمَامِ عَالَمِ رِه اَسْتِ کَدِ. ۳ اُو نُورِ جَلالِ خُدا و نِشانِ دِهِنْدِه ذَاتِ خُدا اَسْتِه و تَمَامِ چِيزا رِه قَدِ کَلامِ پُرْقُدْرَتِ خُو نِگاهِ مُونِه. و خَتِيکِه اُو کَارِ پاکِ کَدو بَلَدِه گُناهِ هایِ اِنسانِ رِه دَ جايِ اُورْدِ، دَ عَالَمِ باله دَ دِستِ راسْتِ خُدايِ مُتَعالِ شِشْتِ.

۴ دَ اِنْدازِه که از ملايکه ها کَدِه مَقامِ شَيِ باله شُد، دَ امزُو اِنْدازِه نامیِ که صاِحِبِ شُدِ اَزوا کَدِه بزرگترِ بُوْد. ۵ چُونِ دَ کَدَمِ از ملايکه ها خُدا تا اَلِي رِه کُفْتِه که:

”تُو باچِه مِه اَسْتِي،

ما اِمروزِ اَتِه تُو شُدَم؟“

و يا:

”ما اَتِه اَزُو مَوْشَم

و اُو باچِه مِه مَوْشِه؟“

۶ و غَيْتِيکِه باچِه اَوْلباریِ رِه دَ دُنْيا مِيرِه، اُو بَسْمِ مَوْگِيه:

”تَمَامِ ملايکه هایِ خُدا بایْدِ اُو رِه پَرَسْتِشِ کُنِه.“

۷ دَ بارِه ملايکه ها خُدا مَوْگِيه:

”ملايکه هایِ خُو رِه رَقْمِ بادِ ها جَوْرِ مُونِه

و خدمتگاری خُو ره رَقْمِ اَلَنگه های اَتَش. ”

۸ مگم اُو دَ بارِه باچه خُو مُوگیه:

”اَی خُدا، تَخْت تُو تا اَبَد برقرار مُومنه

و تَبَاقِ پادشاهی تُو، تَبَاقِ عدالت-و-اِنصاف اَسته.

۹ تُو عدالت ره دوست دَری و از شرارت بد مُوبری؛

امزی خاطر خُدا، خُدای تُو،

تُو ره قد روغونِ خوشی کلوتر از رفیقای تُو مَسَح کده.

۱۰ و امچنان مُوگیه:

”اَی خُداوند، تُو دَ اِبْتِدا بُنیادِ زمی ره ایشتی

و اَسْمونا کارِ دِستای از تُو یه.

۱۱ اونا نیست مُوشه، لیکن تُو باقی مُومنی؛

اونا پگ شی رَقْمِ کالا کهنه-و-فرسوده مُوشه.

۱۲ تُو اونا ره رَقْمِ چَپَن پیچ مُونی

و اونا رَقْمِ کالا تبدیل مُوشه.

لیکن تُو اَمُو اَسْتی که بُودی

و سال های تُو خلاصی ندره.

۱۳ خُدا دَ کُدَم از ملایکه های خُو تا اَلی ره گُفته که:

”دَ دِستِ راست مه بِشی

تا دُشمنای تُو ره تَیِیبی زیرِ پای تُو جور کنم؟”

۱۴ آیا پگِ ملایکه ها روح های خدمتگار نیسته؟ و آیا اونا رَبی نَشُدِه تا بلده کسای

خِدمت کنه که وارثِ نِجاتِ مُوشه؟

نجاتِ بزرگ

۲

۱ پس مو چیزی ره که شنیدی باید دِ دِقَتِ کلوتر دَرُو تَوَجُّه کُنی تا اَرُو دُور نَشنی. چون اگه پیغامی که دِ وسیله ملایکه ها گفته شد، صحیح بود و هر خطا و ناطاعتی مُنصفانه دِ جَزای خُو رسید، ۳ پس مو چطور میتنی از جَزا دُوتا کُنی اگه ای رقم نجاتِ بزرگ ره نادیده بگیری؟ امی نجات ره که اوّل دِ وسیله مولا اعلان شد، بعد اَرُو دِ وسیله کسای که اَرُو شنیدد، دَز مو تصدیق شد. ۴ دِ عین حال، خُدا ام دزی باره شاهی دَد دِ وسیله مُعجزه ها، چیزای عجیب و کارای پُرقدَرَتِ مُختَلِف و دِ وسیله تقسیم کردنِ تُحفه های روحِ اَلْقُدُس دِ مُطابِقِ خاست-و-اراده خُو.

پیشوای ایمان مو

۵ چون خُدا دُنیای آینده ره که مو دِ باره شی توره مُوگی، تابع ملایکه ها نکد، ۶ بلکه یگو کس دِ یگو جای کِتَابِ مُقَدَّسِ شاهی دده گفته:

”انسان چی آسته که تُو دِ فِکِرِ اَرُو آستی،

یا «باچه انسان» که تُو دَرُو تَوَجُّه کُنی؟

۷ بَلَدِه یگ زمانِ کم اُو ره از ملایکه ها کده تاهتر قرار ددی

و تاجِ جلال و عَزَتِ ره دِ سر شی ایشتی

۸ و تمام چیزا ره دِ تی پای اَرُو قرار ددی.”

آلی که خُدا تمام چیزا ره تابع اَرُو کده، پس هیچ چیزی نَمَندِه که تابع اَرُو نَبشه. لیکن فعلاً مو هنوز نَمینگری که تمام چیزا تابع اَرُو بشه. ۹ مگم مو عیسی ره مینگری که مقام شی بَلَدِه یگ زمانِ کم از ملایکه ها کده تاهتر شد، و آلی تاجِ جلال و اِفتخار دِ سر شی ایشته شده، چراکه اُو رَنجِ مَرگ ره کَشید تا دِ وسیله فِیضِ خُدا مَرِه مَرگ ره بَلَدِه پگ بچشه.

۱۰ خدا که تمام چیزها بلده ازو و دَ وسیله ازو وجود دَره، تصمیم گرفت که بچکیچای کلو ره دَ بزرگی-و-جلال خُو بیره. و بلده ازو مناسب بود که سرچشمه نجات ازوا ره دَ وسیله رنج ها کامل جور کنه. ۱۱ چون امو که مُقدَّس مونه و ام کسای که مُقدَّس موشه، پگ شی دَ یگ خانوار تعلق میگیره. امزی خاطر عیسی شرم شی نَمییه که اونا ره «برار» کوی کنه، ۱۲ چون مَوگیه:

”نام تُو ره دَ برارون خُو اعلان مُونم،

و دَ مینکل جماعتِ ایماندارا تُو ره ستایش مُونم.“

۱۳ بسم مَوگیه:

”ما توکل خُو ره دَزو مُونم.“

و باز مَوگیه:

”اینه، ما و بچکیچای که خدا دَز مه دده.“

۱۴ ازی که بچکیچا دَ جسم و خُون شریک آسته، او ام دَ امزی چیزا شریک شد تا دَ وسیله مرگ خُو صاحبِ قُدرتِ مرگ یعنی اِبلیس ره تباه کنه ۱۵ و کسای ره که از ترسِ مرگ دَ تمامِ عُمَر خُو دَ غلامی نگاه شُدُد، آزاد کنه. ۱۶ چون واضح آسته که او بلده کومکِ ملایکه ها نَمَد، بلکه اَمَد تا دَ اولاده اِبراهیم کومک کنه. ۱۷ دَ امزی دلیل لازم بود که او از هر نگاه رقمِ برارون خُو جور شنه تا دَ خدمتِ خدا یگ پیشوای بزرگِ رحیم و وفادار شده گناهای مردُم ره کفاره کنه. ۱۸ ازی که او خود شی رنج دیده آزمایش شُد، او میتنه بلده کسای که آزمایش موشه کومک کنه.

بزرگی مسیح نسبت دَ موسیٰ

۱ امزی خاطر، آی برارونِ مُقدَّس که دَ دعوتِ آسمانی شریک آستید، فکر-و-هوش ۳ خُو ره سُون عیسیٰ بگریید که او رسول و پیشوای بزرگ مو آسته و مو ای ره اقرار مونی. ۲ او دَ خدای که او ره تعیین کد وفادار بود، امو رقم که موسیٰ ام دَ تمام

خانه خدا وفادار بود. ^۳ چون عیسی از موسی کده کلوتر لایق احترام آسته امو رقم که آباد کُننده یگ خانه از خود خانه کده کلوتر لایق احترام آسته. ^۴ آلبته هر خانه د وسیله یگو کس آباد موشه، مگم آباد کُننده تمام چیزا خدا آسته. ^۵ موسی مثل یگ خدمتگار د تمام خانه خدا وفادار بود تا د باره چیزای شاهدی بدیه که د آینده باید گفته موشد. ^۶ مگم مسیح مثل باچه د بله خانه خدا وفادار آسته؛ و خانه ازو مو آستی، د شرطی که امو اطمینان و افتخار امید خو ره محکم نگاه کنی.

خبردار کدو د ضدِ بے ایمانی

^۷ پس امو رقم که روح القدس موهیه:

”امروز اگه آواز ازو ره میشنوید،

^۸ دل های خو ره سخت نکنید،

رقمی که د زمانِ یاغیگری کدید،

د وختِ آزمایش د بیابو،

^۹ د امزو جای که بابه کلونای شمو مره آزمایش و امتحان کد،

باوجود که اونا د مدتِ چل سال کارای مره دیدد.

^{۱۰} امزی خاطر د بله امزو نسل قار شدم

و گفتُم: اونا همیشه د دل های خو سون گمراهی موره

و راه های مره نشنخته.

^{۱۱} پس د غیبتِ قار خو قسم خوردُم

که اونا د آرامش مه داخل نموشه.

^{۱۲} ای برارو، احتیاط کنید که هیچ کدم از شمو دل شیر و بے ایمان ندشته بشید که از

خدای زنده روی گردو شنید، ^{۱۳} بلکه هر روز یگدیگه خو ره نصیحت کنید، تا زمانی

که «امروز» گفته موشه، تا که هیچ کدم شمو بازی گناه ره نخورید و سنگدل نشنید.

۱۴ مو شریک های مسیح شدی، دَ شرطی که اِعتِمادِ اوْلنِه خُو ره تا آخِرِ محکمِ نِگاه کنی. ۱۵ اُمُو رقم که دَ کِتَابِ مُقَدَّسِ گُفته شده:

”امروز اگه آوازِ اَزُو ره میشنوید،

دِلِ های خُو ره سخت نَکنید

رقمی که دَ زمانِ یاغیگری کدید.”

۱۶ پس اونا کی بُود که شنید، ولے هنوز ام یاغیگری کد؟ آیا اونا تمامِ امزُو کسای نَبُود که دَ وَسِیلَه مَوْسٰی از مِصرِ بَرُو اُورده شُد؟ ۱۷ و دَ بِلَه کُدَم کسا خُدا دَ مَدَتِ چِل سالِ قار بُود؟ آیا دَ بِلَه امزُو کسا نَبُود که گُناه کد و جَسَدِ های ازوا دَ بیابو اُفتد؟ ۱۸ و خُدا دَ بارِه کی قَسَم خورد که دَ آرامِشِ اَزُو داخِلِ نَمُوشه؟ آیا دَ بارِه امزُو کسا که ناطاعتی کد قَسَم نَخورد؟ ۱۹ پس مو مینگری که اونا بخاطرِ بے ایمانی خُو نَتِست دَ آرامِشِ داخِلِ شَنه.

آرامِشِ قَوْمِ خُدا

۲۰ ۱ پس مو باید ترس دَشته بَشی، نَشَنه دَ حالیکه وعِدَه داخِلِ شُدو دَ آرامِشِ اَزُو هنوز باقی آسته، معلومدار شَنه که یگون از شُمُو فرصت ره از دِست دَدَه بَشه. ۲ چُون خوشخبری اُمُو رقم که دَز مو اِعلانِ شُد اُمُو رقم دَزوا ام اِعلانِ شُد، مگم کلامی ره که اونا شنید بِلَدَه ازوا فایده نَرَسند، چراکه اونا قد شَنونده ها دَ ایمان اِتفاق نَکد. ۳ لیکن مو که ایمان اُوردی دَ امزُو آرامِشِ داخِلِ مَوْشی دَمزُو آرامِشِ که خُدا دَ بارِه شی گُفته:

”پس ما دَ غَیبتِ قار خُو قَسَم خوردُم

که اونا هرگز دَ آرامِشِ مه داخِلِ نَمُوشه.”

باوجودِ که کارِ خُدا دَ وختِ خَلقِ کدونِ دُنیا تامو شُدُد، ۴ چُون دَ یگ جای دَ بارِه روزِ هفتمِ اینی رقم مَوگیه: ”و خُدا دَ روزِ هفتمِ از تمامِ کارای خُو آرامِ گرفت.” ۵ و دَ امزُو

جای بسمِ مُوگیه: ”اونا هرگز دَ آرامِش مه داخلِ نمُوشه.“^۶ ولے ازی که آرامِش هنوز باقی آسته تا بعضی کسا دَزُو داخلِ شُنه و ازی که کسای که سابق خوشخبری ره شنید، بخاطرِ نافرمانی دَزُو داخلِ نَشُد،^۷ خُدا بسمِ یگ روز ره تعیینِ مونه یعنی «امروز» ره که بعد از وختای کلو دَ وِسبیلَه داوودِ کُفت و امو رقم که دَ باله ذکر شده:

”امروز، اگه آوازِ اَزُو ره میشنوبید،
دلِ خُو ره سخت نکُنید.“

^۸ چُون اگه یوشعِ دَزُوا آرامِش میدد، خُدا بعد اَزُو دَ باره یگ روزِ دیگه توره نمُوگفت.
^۹ پس آرامِشِ روزِ آرامِ هنوز بلده قومِ خُدا باقی آسته؛^{۱۰} چُون هر کسی که دَ آرامِشِ خُدا داخلِ شُنه، اُو ام از کارای خُو آرامِ میگیره، امو رقم که خُدا خود شی از کارای خُو آرامِ گرفت.^{۱۱} پس ببید که سخت کوششِ کُنی که دَ امزُو آرامِش داخلِ شُنی، تا هیچ کس از نافرمانی ازوا سرمشقِ نَگیره و نَفته.^{۱۲} چُون کلامِ خُدا زنده و فعال آسته، از هر شمشیرِ دُو دم کده تیزتر و دَ اندازه بَرنده آسته که جان ره از روح و بَندها ره از مغز جدا مونه و فِکرها و نیتِ های دلِ ره تشخیصِ میدیه.^{۱۳} هیچ مخلوق از نظرِ خُدا تاشه نییه، بلکه تمام چیز دَ پیشِ چیمایِ اَزُو لُج و بَرَملا آسته و دَزُو پگ مو باید حسابِ خُو ره بدی.

عیسیٰ پیشوای بزرگِ باعظمت

^{۱۴} پس، ازی که مو یگ پیشوای بزرگِ باعظمتِ دَری که از آسمونا تیر شده، یعنی عیسیٰ باچه خُدا، ببید که اقرارِ خُو ره محکمِ نگاهِ کُنی.^{۱۵} چُون مو اُو رقمِ پیشوای بزرگِ نَدَری که نَتنه دَ ناتوانی های مو قد مو همدردی کُنه، بلکه اُو کسی آسته که از هر نگاهِ رقمِ ازمو وری آزمایشِ شد، ولے بَدُونِ گناه باقی مند.^{۱۶} پس ببید که قد اطمینان-و-جراتِ دَ تختِ فیضِ نزدیکِ شُنی تاکه رحمتِ پیدا کُنی و فیضِ ره دَ دستِ بیری تا دَ وختِ ضرورتِ مو ره کومک کُنه.

۱ هر پیشوای بزرگ از مینکلِ انسان‌ها انتخاب شده بلده انسان‌ها د کارای مربوطِ خدا تعیین موشه تا هدیه‌ها و قربانی‌ها ره بلده گناه‌ها تقدیم کنه. او میتنه که قد جاهلا و گمراه‌ها د نر می-و-ملایمتی رفتار کنه، چراکه خود ازو ام گرفتارِ ضعف-و-ناتوانی آسته. ۳ امزی خاطر او امو رقم که بلده گناه‌های مردم قربانی مونه، امو رقم بلده گناه‌های خود خو ام قربانی کنه. ۴ هیچ کس ای مقام ره بلده خو نمییگیره، سوای که خدا او ره کوی کنه، امو رقم که هارون ره کوی کد. ۵ و امی رقم مسیح ام خود شی خود ره بزرگی-و-جلال ندد که پیشوای بزرگ شنه، بلکه د وسیله امزو تعیین شد که دزو گفت:

”تو باچه مه آستی،

ما امروز آته تو شدم.“

۶ و بسم د یگ جای دیگه موگیه:

”تو تا ابد پیشوا آستی،

د مقامِ ملکی صدق.“ †

۷ عیسی د زمانی که د جسم د ای دنیا بود، قد آواز بلند و آودیده د پیشِ خدای که میتنست او ره از مرگ نجات پدیه دعا و عذر-و-زاری کد و بخاطر تسلیم بودون شی شنیده شد. ۸ اگرچه او باچه خدا بود، ولی اطاعت کدو ره از رنجی که کشید یاد گرفت ۹ و کامل شده بلده پگ کسای که ازو اطاعت مونه، سرچشمه نجات ابدی شد، ۱۰ چراکه خدا او ره پیشوای بزرگ د مقامِ ملکی صدق تعیین کد.

خطرِ دوری از خدا

۱۱ د باره ملکی صدق مو کلو چیزا بلده گفتو دری، مگم بیان شی مشکل آسته، چراکه ذهن شمو کند شده. ۱۲ چون تا ای زمان شمو باید معلّم‌ها موبودید، مگم هنوز شمو

† ۵:۶ پیدایش ۱۸:۱۴

ضرورتِ درید که یگو کس اصولِ ابتدایی کلامِ خدا ره بسمِ بلده شمو یادِ بدیه. شمو د شیر ضرورتِ درید، نه د خوراکِ قوی. ۱۳ چون هر کسی که شیرخور آسته، او هنوز ام نلغه آسته و د کلامِ عدالتِ خام-و-بے تجربه یه. ۱۴ مگم خوراکِ قوی بلده آدمای کته آسته، بلده کسای که فکرای خور ره د وسیله تمرینِ عادت دده تا بتنه خوب ره از بد جدا کنه.

۶ پس ببید که از تعلیمِ ابتدایی د باره مسیح تیر شنی و سون کامل شدو پیش بوری و بسم تادو نه ایلی که از نو از کارای که سون مرگ موبره توبه کنی و از نو د خدا ایمان بیری ۲ و از نو د باره غسل های تعمید، ایشتون دست ها بلده دعا، دوباره زنده شدون مرده ها و قضاوتِ ابدی تعلیمِ بگیری. ۳ و امی کار ره ام انجام میدی، اگه خدا اجازه بدیه.

۴ چون کسای که یگ دفعه پرنور شده و مزه بخشش آسمانی ره چشیده و د روح القدس حصه دره ۵ و مزه خوبی کلامِ خدا و قدرتِ عالمِ آینده ره چشیده ۶ و بعد ازو از راه بر شده، امکان ندره که اونا بسم سون توبه آورده شنه، چراکه اونا باچه خدا ره بلده ضررِ خودون خو بسم د صلیب میخکوب مونه و او ره برملا بے حرمت مکنه. ۷ اگه یگ زمی، بارشی ره که بار بار د بله شی موباره چوش مونه و حاصلِ خوب بلده دیغونوی خو میدیه، از طرفِ خدا برکت پیدا مونه. ۸ لیکن اگه خار و خاشه حاصل میدیه، او بے ارزش آسته و نزدیک د لعنت؛ و د آخر ام سوختنده موشه.

۹ آی عزیزا، اگرچه مو امی رقم توره موگی، لیکن د باره شمو اطمینان دری که شمو چیزای خوبتر د زندگی خو درید که د نجات تعلق دره. ۱۰ چون خدا بے انصاف نییه، او کاری ره که شمو کدید و محبتی ره که شمو بخاطرِ نامِ ازو د خدمتِ مقدسین نشو ددید و هنوز ام نشو میدید، پرمشت نمونه. ۱۱ مگم مو آرزو دری که هر کدم از شمو امی رقم جدیت ره بلده یقین کامل که د امید خو درید تا آخر نشو بدید ۱۲ و ثمل نبشید، بلکه از کسای سرمشق بگیری که د وسیله ایمان و صبر وارث و عده ها موشه.

یقین دَ وعدهِ خُدا

۱۳ وختیکه خُدا دَ ابراهیم وعده دَد، ازی که از خود شی کده بزرگتر وجود نَدشت که دَزو قَسَم بُخوره، اُو دَ ذات خُو قَسَم خورده ۱۴ کُفت: "ما یقیناً تُو ره بَرکت میدیم و نسل تُو ره بے اندازه کَلو مُونم." ۱۵ و دَ امزی رقم، ابراهیم بعد ازی که صبر کده اِنْتِظار کشید وعده ره دَ دِست اُورد. ۱۶ آدما دَ یگو کسی بزرگتر از خود قَسَم مُوخوره و قَسَم بلده اِثبات کدو خورده موشه و تمام جر-و-بَحْث ره خْتَم مونه. ۱۷ دَ امزی رقم وختی خُدا خاست که تغییرناپذیر بُوَدون قَصْد خُو ره دیگه ام واضِحْتَر دَ وارثای وعده نشو بدیه، اُو ره دَ وسیله قَسَم تصدیق کد. ۱۸ اُو ای کار ره کد تاکه مو دَ وسیله دُو چیزی تغییرناپذیر که اِمکان ندره خُدا دَ باره ازوا دروغ بُگیه، تَسَلی قَوی پیدا کُنی، مو کسای که دَزو پناه بُردے تا اُمیدی ره که دَ پیش رُوی مو ایشته شُدّه، محکم بگیری. ۱۹ امی اُمید رقم یگ لَنگَر کِشتی بلده جان مو محکم و مُطْمَئِن اَسْتَه، اُمیدی که دَ جایگاهِ پُشتِ پرده خانه خُدا داخل موشه، ۲۰ دَ جایی که عیسی دَ عِنوانِ پِشَقَدَم از طرفِ اَزمو داخل شُدّه و تا اَبَد پیشوای بزرگ دَ مقامِ مَلکی صدق تعیین شُدّه.

دَ باره مَلکی صدق

۱ امی مَلکی صدق، پادشاهِ سالیم و یگ پیشوا از جانبِ خُدايِ مُتعال بود. وختی ابراهیم از شکست دَدون پادشایو دَ حالِ پس اَمَدو بود، مَلکی صدق قد ازو رُوی دَ رُوی شُدّه اُو ره بَرکت دَد ۲ و ابراهیم ده-یگ تمام چیزا ره دَزو دَد. نامِ ازو اَوّل «پادشاهِ عدالت» معنی میدیه، بعد ازو «پادشاهِ سالیم» یعنی «پادشاهِ صلح-و-سلامتی». ۳ آته و آبه و پُشت نامه شی معلوم نییه، روزای زندگی شی ام نه شروع دَره و نه آخر، بلکه اُو رقمِ باچه خُدا شُدّه تا اَبَد پیشوا باقی مومنه.

۴ پس فکر کنید که ای آدم چیتس بزرگ بود که حتی ابراهیم بابه کلون مو ده-یگ وُلجه های خوره دزو دد. ۵ آلی از اولاده لاوی کسای که د مقام پیشوایی تعیین موشه، د مطابق شریعت امر دَره که از قوم یعنی از برارون اسرائیلی خُو ده-یگ بگیره، باوجود که اونا ام از پشت کمر ابراهیم آسته. ۶ لیکن ای آدم که از نسل-و-نسب لاوی نبُود، از ابراهیم ده-یگ گرفت و کسی ره که صاحب وعده ها بود، برکت دد. ۷ و بدون شک، ریزه د وسیله کته برکت دده موشه. ۸ د اینجی آدمای ده-یگ میگیره که مومره، مگم د اونجی کسی ده-یگ گرفت که د باره زنده بودون شی شاهی دده شُد. ۹ حتی گفته میتنی که خود لاوی که ده-یگ میگیره ام د وسیله ابراهیم ده-یگ دد، ۱۰ چون وختی ملکی صدق قد ابراهیم روی د روی شُد، لاوی هنوز د پشت کمر بابه کلون خُو بود.

عیسی مثل ملکی صدق

۱۱ اگه کامل شدو د وسیله پیشوایی لاوی قابل دسترس موبود - چراکه قوم اسرائیل شریعت ره د اساس امزی پیشوایی د دست آورد - چی ضرورت بود که پیشوای دیگه د مقام ملکی صدق ظهور کنه د جای ازی که د مقام هارون تعیین شنه؟ ۱۲ چون هر وختیکه د قانون پیشوایی تغییر مییه، لازم آسته که د شریعت ام تغییر بییه. ۱۳ کسی که امی چیزا د باره شی گفته شُد، د یگ طایفه دیگه تعلق دَره که ازو طایفه هیچ کس هرگز د پیش قربانگاه خدمت نکده. ۱۴ ای واضح آسته که مولای مو از طایفه یهودا ظهور کد که موسی د باره پیشوا شُدون یگو کس امزو طایفه هیچ چیز نگفت. ۱۵ و ای دیگه ام روشوتر موشه، وختیکه یگ پیشوای دیگه مثل ملکی صدق ظهور مونه، ۱۶ امو که د اساس شریعت و مقررات جسمانی پیشوا نشُد، بلکه د وسیله قدرت زندگی از-بین-ترفتنی. ۱۷ چون د باره ازو شاهی دده شُد که:

”تو تا ابد پیشوا آستی،

د مقام ملکی صدق.“

۱۸ از یگ طرف حُکمِ سابقِ باطلِ شُد، چراکه ضعیف و بی‌فایده بود، ۱۹ چُون شریعت هیچ چیز ره کامل نکد، و از طرفِ دیگه یگ اُمیدِ خُوبترِ دده شد که دَ واسِطه اَزو مو دَ خُدا نزدیک موشی.

۲۰ و ای پیشوایی بدُونِ قَسَمِ نَبُود، چُون دیگرو بدُونِ قَسَمِ پیشوا شُد، ۲۱ لیکن ای شخص قد قَسَمِ پیشوا شُد، چراکه خُدا دَزو گُفت:

”خُداوند قَسَمِ خورده

و فکر خُو ره تغییر نَمیدیه؛

تُو تا اَبَدِ پیشوا اَستی.“

۲۲ دَ امزی دَلیلِ عیسیٰ ضامنِ یگ عهدِ بهترِ شُد. ۲۳ علاوه ازی تعدادِ پیشوایونِ سابقِ کَلو بُود، چراکه مرگ مانعِ اِدامه خدمتِ ازوا موشُد، ۲۴ لیکن ازی که عیسیٰ تا اَبَدِ باقی مومنه، پیشوایی شی بی‌پایان اَسته. ۲۵ امزی خاطر اُو میتنه کسای ره که دَ وسیله اَزو پیشِ خُدا مییه بلده همیشه نجاتِ بدیه، چراکه اُو همیشه زنده یه تا بلده ازوا شفاعت کُنه.

۲۶ چُون مناسبِ بُود که مو امی رقمِ پیشوا میدشتی: مُقَدَّس، خالی از حیلِه-و-مَکر، پاک، جدا از گُناهکارا و مقامِ شی بالهتر از آسمونا. ۲۷ برخلافِ دیگه پیشوایونِ بزرگ اُو ضرورتِ ندره که هر روز، اوّل بلده گناه های خود خُو و بعد اَزو بلده گناه های قومِ قُرَبانی تقدیم کُنه، چراکه اُو امی رسم ره یگ دفعه و بلده همیشه دَ جای اُورِد و ختیکه خود ره دَ عِنوانِ قُرَبانی تقدیم کد. ۲۸ شریعت، انسان های ضعیف ره دَ عِنوانِ پیشوایونِ بزرگ مقرر مونه، مگم کلامِ قَسَمِ که بعد از شریعت اَمد، باچه ره مقرر کد که بلده همیشه کامل شُد.

پیشوای بزرگ عهد نو

۱ موضوع مهم چیزای که گفته شد اینی آسته: مو اوطوریگ پیشوای بزرگ دری که د عالم باله د دست راست تخت حضرت اعلیٰ ششسته^۲ و خدمتگار جایگاه مقدّس و خیمه حقیقی آسته که خداوند او ره ایستلجی کده، نه انسان. ^۳ چون هر پیشوای بزرگ تعیین موشه تا هدیه ها و قربانی ها ره تقدیم کنه؛ امزی خاطر، لازم آسته که ای پیشوا ام یگو چیز دشته بشه که تقدیم کنه. ^۴ اگه او د روی زمی موبود، او حتماً پیشوا نموبود، چون دیگه پیشوایو آسته که مطابق شریعت هدیه ها ره تقدیم مونه. ^۵ اونا نمونه و سایه چیزای آسمانی ره خدمت مونه، چون وختی موسی آماده شد که خیمه ره جور کنه، خدا دزو گفت: ”فکر خو ره بگیر که پگ چیزا ره مطابق نمونه جور کنی که د بله کوه دز تو نشو دده شد.“ ^۶ لیکن آلی خدمتی که د عیسی دده شده، از خدمت لاویا کده کلو خویتر آسته، د امزو اندازه که او واسطه یگ عهد بهتر از عهد قدیم آسته، چراکه عهد نو د بله وعده های بهتر استوار شده.

۷ چون اگه عهد اول بے عیب موبود، جای بلده طلب کدون عهد دیگه وجود نمیداشت. ^۸ مگم خدا دزو عیب پیدا مونه و د بنی اسرائیل مویگه:

”خداوند مویگه، ‘اینه، روزای مییه

که قد خانوار اسرائیل و خانوار یهودا

عهد نو بسته موئم.

۹ نه رقم عهدی که قد بابه کلونای ازوا بسته کدم،

د روزی که از دست ازوا گرفتُم

تا اونا ره از سرزمین مصر برُو بیرُم،

چراکه اونا د عهد ازمه وفادار نمند،

پس ما د غم ازوا نشُدُم،

ای ره خُداوند مُوگیه. ^{۱۰} و خُداوند بسم مُوگیه،
 عهدی که بعد امزو روزا قد خانوار اسرائیل بسته مُونم، اینی آسته:
 ما احکام خُو ره دَ فِکرای ازوا قرار میدیم
 و اونا ره دَ دِل های ازوا نقش مُونم.
 ما خُدای ازوا مُوشم و اونا قوم مه مُوشه.
^{۱۱} دیگه هیچ کُدم ازوا دَ همسایه خُو تعلیم نَمیدیه
 و دَ برار خُو نَموگیه که «خُداوند ره بِنخش،»
 چراکه پگ ازوا از ریزه گِرِفته تا کِته شی
 مره مینخشه،

^{۱۲} چُون ما دَ برابرِ خطا های ازوا رَحِم مُونم
 و گناه های ازوا ره دیگه دَ یاد خُو نَمیرم.»
^{۱۳} پس وختیکه «عهد نو» گُفت، اُو اولنه ره کهنه جور کد؛ و هر چیزی که کهنه و
 فرسوده شنه، دَ زودی از بین موره.

عبادت دَ خیمه زمینی

۹ ^۱ عهدِ اوّل ام قانُون-و-مُقَرراتِ بلده عِبادت و امچنان یگ جایگاهِ مُقَدّسِ زمینی
 دشت. ^۲ چُون یگ خیمه ایستلجی شد که دَ اُتاقِ اوّل شی چراغدان، میز و نانِ
 حُصُورِ خُداوندبُود؛ ای اُتاقِ جای مُقَدّسِ گُفته مُوشد. ^۳ و دَ پُشتِ پردهِ دوّم یگ اُتاقِ
 دیگه بُود که مُقَدّسِ تَرینِ جای گُفته مُوشد. ^۴ دَ مَنه ازو قُربانگاهِ طِلائی بُوخورِ خوشبُوی
 و صندوقِ عهد که از چار طرفِ قدِ طِلا پوَشنده شُد، و جُودِ دشت که دَ مَنه صندوقِ
 یگ جامِکِ طِلائی پُر از «مَن»، تِباَقِ هارُون که شِگوفه کُدد و دُو لُوحِ عهد ایشته شُد.
^۵ دَ بَله صندوقِ کِروبی های^a پُر جلال دَ سِرِ جای کِفاره سایه کُدد. مگم آلی فرصت نییه

^a ۹:۵ بلده معنای «کِروبی ها» دَ خُرُوجِ فصلِ ۲۵، آیه ۱۸ رُجوع کُنید.

که د باره امزی چیزا د تفصیل توره بگی. ^۶ پس ای چیزا امی رقم جای-د-جای شد که پیشوایو تا آلی ره دوامدار د اتاق اول داخل موشه تا خدمت خو ره انجام پدیه. ^۷ مگم د اتاق دوم تنها پیشوای بزرگ داخل موشه، او ام سال یگ دفعه و هرگز بدون خونی که بلده خود خو و بلده خطاهای نافامیده قوم تقدیم مونه، داخل نموشه. ^۸ د امزی رقم روح القدس نشو میدیه که تا وختی خیمه اول ایسته یه، راه داخل شدو د مقدسترین جای معلومدار نییه. ^۹ ای یگ نمونه بلده زمان حاضر آسته و نشو میدیه که هدیه ها و قربانی های که تقدیم موشه، نیتنه وجدان عبادت کونده ره کاملاً پاک کنه، ^{۱۰} بلکه تنها قد خوردنی و وچی کدنی و طریقه های مختلف شستشوی سر-و-کار دره. امی دستورا مربوط جسم انسان موشه که فقط تا زمان اصلاح ادامه دره.

خون مسیح

^{۱۱} مگم وختیکه مسیح د عنوان پیشوای بزرگ چیزای خوب ظاهر شد، چیزای که فعلاً آمده، او د خیمه بزرگتر و کاملتر داخل شد که قد دست انسان جور نشده یعنی مربوط ازی خلقت نییه. ^{۱۲} او قد خون نکه ها و گوسله ها داخل نشد، بلکه قد خون خود خو یگ دفعه و بلده همیشه د مقدسترین جای داخل شده نجات ابدی ره بلده مو د دست آورد. ^{۱۳} چون اگه خون بزا و نرگاو ها و پاش ددون خگشتر غونجی کسای ره که ناپاک شده تقدیس مکنه تا جسم ازوا پاک شنه، ^{۱۴} پس چیقس کلوتر خون مسیح که د وسیله روح ابدی خود خو ره د عنوان قربانی بے عیب د خدا تقدیم کد، وجدان مو ره از کارای که سون مرگ موبره پاک مکنه تا خدای زنده ره خدمت-و-عبادت کنی!

^{۱۵} د امزی دلیل مسیح واسطه عهد نو آسته تا کسای که گوی شده، بتنه میراث ابدی وعده شده ره د دست بیره، چون مرگ ازو رخ دده تا اونا ره از گناه های که د عهد اول کده، نجات پدیه. ^{۱۶} چون د هر جای که یگ وصیت نامه^{۱۵} یه، لازم آسته که مرگ

^a ۹:۱۶ د جای «وصیت نامه» د زبون یونانی «عهد» نوشته یه.

وصیت کُننده ثابت شنه، ^{۱۷} چراکه وصیت‌نامه فقط بعد از مرگ اعتبار پیدا مونه و تا وختیکه وصیت کُننده زنده یه، وصیت‌نامه اعتبار ندره. ^{۱۸} د امزی رقم، امو عهد اول ام بدون خون برقرار نشد. ^{۱۹} چون وختیکه موسی تمام احکام ره د مطابق شریعت د پگ مردم اعلان کد، خون گوسله ها و بز ها ره گرفته قد او، پاشم سرخ و علف زوفا د بله طومار عهد^{۲۰} و پگ مردم پاش دد ^{۲۰} و گفت: "ای خون امزو عهد آسته که خدا دز شمو حکم کده که نگاه کُنید." ^{۲۱} و امی رقم او خون ره د بله خیمه و تمام چیزای که بلده خدمت استعمال موشد، پاش دد. ^{۲۲} د مطابق شریعت، تقریباً تمام چیزا قد خون پاک موشه و بدون ریختندون خون، بخشش وجود ندره.

^{۲۳} پس لازم بود که نمونه های چیزای آسمانی قد امزی قربانی ها پاک شنه، و له خود چیزای آسمانی د قربانی های بهتر از با ضرورت دره. ^{۲۴} چراکه مسیح د جایگاه مقدسی داخل نشد که د وسیله دست انسان جور شده و فقط یگ نمونه جایگاه حقیقی آسته، بلکه د خود عالم باله داخل شد تا که آلی بلده از مو د حضور خدا ظاهر شنه. ^{۲۵} و نه ام مسیح داخل شد که خود خو ره بار بار د عنوان قربانی تقدیم کنه، رقمی که پیشوای بزرگ هر سال د جایگاه مقدس قد خونی داخل موشه که از خود شی نییه. ^{۲۶} چون د او صورت، مسیح باید از شروع دنیا بار بار رنج میکشید. مگم آلی او فقط یگ دفعه د زمان آخر ظاهر شد تا د وسیله قربانی خو گناه ره از بین بیره. ^{۲۷} امو رقم که بلده انسان یگ دفعه مردو مقرر شده و بعد از قضاوت، ^{۲۸} امو رقم مسیح ام یگ دفعه قربانی شد تا گناه های غدر کسا ره د بله خو بگیره، او دفعه دوم ظاهر موشه، و له نه بلده کفار گناه ها، بلکه بلده نجات کسای که د شوق کلو چیم د راه شی آسته.

قربانی مسیح یگ دفعه و بلده همیشه

۱ شریعت فقط سایه چیزای خوب آسته که د آینده آمدنی یه، نه شکل حقیقی ازوا. امزی خاطر شریعت هرگز نمیتنه که قد امزو قربانی های که سال د سال دوامدار تقدیم موشه، کسای ره که بلده عبادت نزدیک مییه، کامل کنه. ۲ اگه موكد، آیا تقدیم کدون قربانی ها بند نموشد؟ چون عبادت کونده ها یگ دفعه از گناه های خو پاک موشد و وجدان ازوا دیگه احساس گناه نموكد. ۳ مگم د وسیله امزی قربانی ها هر سال یگ یادآوری از گناه ها موشه، ۴ چون امکان ندره که خون نرگا و ها و بز ها گناه ها ره از بین بیره. ۵ امزی خاطر وختیکه مسیح د دنیا آمد، او گفت:

”قربانی و هدیه طلب نکدی،

مگم یگ جسم بلده مه آماده کدی؛

۶ از قربانی های سوختنی و قربانی های گناه راضی نبودی.

۷ اوخته گفتم: ‘اینه، ما آمدیم،

امو رقم که د طومار نوشته های مقدس د باره مه نوشته شده،

تا خاست-و-اراده تو ره انجام بدیم، ای خدا.’”

۸ اول د باله مویگه:

”قربانی ها و هدیه ها، قربانی های سوختنی و قربانی های گناه طلب نکدی

و نه ام ازوا راضی بودی،

اگرچه اونا مطابق شریعت تقدیم موشد. ۹ بعد ازو مویگه: ”اینه، ما آمدیم تا

خاست-و-اراده تو ره انجام بدیم. ” د امزی حساب او عهد اولی ره باطل مونه تا دومی

ره برقرار کنه. ۱۰ و د وسیله امزی خاست-و-اراده خدا مو از طریق قربانی جسم عیسی

مسیح یگ دفعه و بلده همیشه تقدیس شدی.

۱۱ هر پیشوا هر روز بلده خدمت ایسته موشه و امو قربانی ها ره بار بار تقدیم مونه، قربانی های که هرگز نمیتنه گناه ره از بین بره. ۱۲ مگم مسیح وختیکه یگ قربانی دایمی بلده گناه ها تقدیم کد، او د دست راست خدا ششت. ۱۳ و امزو غیت معطل آسته تا دشمنای ازو تیبی زیر پای شی شنه. ۱۴ او قد یگ قربانی کسای ره که تقدیس شدد، بلده همیشه کامل جور کد. ۱۵ روح القدس ام دزی باره بلده مو شاهدی میدیه، چون اول موبگیه:

۱۶ "خداوند موبگه: ای امو عهد آسته که بعد امزو روزا قد ازوا بسته موم:

احکام خو ره د دل های ازوا قرار میدیم

و اونا د فکرای ازوا نقش موم.

۱۷ و بعد ازو موبگیه:

"ما گناه ها و خطاهای ازوا ره دیگه د یاد خو نمیرم."

۱۸ پس د امزو جای که گناه ها بخشیده شده، د اونجی بلده قربانی گناه دیگه جای نییه.

ثابت قدم مندو د ایمان

۱۹ پس آی برارو، مو اطمینان دری که د وسیله خون عیسی د جایگاه مقدس داخل موشی. ۲۰ مو از طریق راه نو و زنده که مسیح از مینکل پرده یعنی جسم خود خو بلده مو واز کده داخل موری. ۲۱ آلی که مو یگ پیشوای بزرگ د بله خانه خدا دری، ۲۲ ببید که قد دل راست و اطمینان کامل ایمان دل های خو ره از وجدان شریر ششته و جسم های خو ره قد او پاک غسل دده د حضور خدا نزدیک شنی. ۲۳ ببید، د امیددی که اقرار کده بدون دودله شدو او ره محکم بگیری، چون امو که وعده کده وفادار آسته. ۲۴ و ببید، فکر کنی که چی رقم مو یگدیگه خو ره سون محبت و اعمال نیک تشویق کنی ۲۵ و از جم شدو د جماعت ایماندارا غفلت نکنی، امو رقم که بعضی کسا عادت کده، بلکه یگدیگه خو ره تشویق کنی، خصوصاً آلی که مینگرید که روز خداوند

نزدیک شده مورِه. ۲۶ چون آگه بعد از حاصلِ کدونِ شناختِ حقیقتِ مو قَصداً گناه کده بوری، دیگه هیچ قُرَبانی بلده گناه ها باقی نَمومنه، ۲۷ بلکه اِنتظارِ وَحشتناکِ قضاوتِ و غَضَبِ آتشی که مُخالِفینِ خُدا ره قُورت مونه باقی مومنه. ۲۸ هر کسی که شریعتِ مُوسی ره رد کُنه، بِدُونِ رَحْم-و-دِلْسوزی دَ و سِبیلِه شَاهِدی دُو یا سِه شَاهِد کُشته موشه. ۲۹ پس فکر کُنید، سزاوارِ چِیقَس جَزایِ سخت تر آسته کسای که باچه خُدا ره تی پای کده و خُونِ عَهدی ره که اونا دَ و سِبیلِه شی تقدیس شده ناپاک حساب کده و دَ روح فیضِ بے احترامی کده! ۳۰ چون مو او ره مینخشی که گُفت:

”اِنتقامِ کِرِفَتو کارِ ازمه یه، ما جزا میدیم.“

و بسم گُفت: ”خُداوند قوم خُو ره قضاوت“. ۳۱ اُفتدو دَ دِستای خُدای زنده یگ چیزی ترسناک آسته.

۳۲ روزای سابق ره دَ یاد خُو بیرید، بعد از زمانی ره که شُمو پُرَنور شده بُودید، شُمو کشمکش های سخت ره قد رَنج ها تَحْمَل کدید، ۳۳ بعضی وختا دَ پیشِ رُویِ مَرْدُم بے اَبْرُو و آزار-و-اَدَبیتِ موشدید و بعضی وختا یارِ کسای موشدید که اونا کِرِفَتار امزی رقم بدرفتاری بُود. ۳۴ شُمو قد بَندی ها همدردی موکدید و غارتِ شُدونِ مالِ خُو ره دَ خوشی قبول موکدید، چون شُمو موفامیدید که شُمو دَ عالمِ باله مالِ خُوبتر و دایمی دَرید. ۳۵ پس اطمینان خُو ره از دِست نَدید، چراکه آجر شی بزرگ آسته. ۳۶ بلده شُمو لازم آسته که صَبْر کُنید تا خاست-و-اِراده خُدا ره دَ جای اُورده وعده ره دَ دِست بیرید. ۳۷ امو رقم که نوشته یه:

”چون بعد از یگ وختِ کم،

امو که آمدنی آسته، مییه و ناوخت نَموکنه.

۳۸ لیکن شخصِ عادلِ مه دَ و سِبیلِه ایمانِ زندگی مَوکنه،

و آگه کس پس بگرده، جان مه ازو خوش نَموشه.“

۳۹ مگم مو از جُمْلِه اَزُو کسا نیستی که پس میگرده و از بین موره، بلکه از جُمْلِه کسای آستی که ایمان دَرِه تا جان ازوا نجات پیدا کنه.

معنی و قُدْرَتِ ایمان

۱ ایمان، اعتماد دَشْتو دَ چیزای آسته که دزوا اُمید دَری و عقیده دَشْتو دَ چیزای که نَمینگری. ۲ چُون دَ وَسِیلِه ایمان کتّه کلونای مو تعریف-و-توصیف شد.

۳ دَ وَسِیلِه ایمان مو موفامی که عالم ها دَ وَسِیلِه کلامِ خُدا شکل گرفته بطوری که چیزای که دیده موشه، از چیزای که دیده نُموشه دَ وجود آمده.

۴ دَ وَسِیلِه ایمان، هابیل یگ قُرَبانی خُوبتر از قُرَبانی قائن دَ خُدا تقدیم کد و بخاطر امزی کار شی شاهدی دده شد که او عادل آسته؛ خُدا خود شی دَ باره هدیه های اَزُو شاهدی دد. باوجود که او مُرده، و لے هنوز دَ وَسِیلِه ایمان توره مَوگیه.

۵ دَ وَسِیلِه ایمان، خَنوخ دَ عالمِ باله بُرده شد تا مرگ ره ننگره؛ او غیب شد، چراکه خُدا او ره پیش خُو بُرد. چُون پیش ازی که او بُرده شنه، دَ باره اَزُو شاهدی دده شد که او رضای خُدا ره حاصل کده. ۶ و بدونِ ایمان امکان ندره که رضای خُدا حاصل شنه، چُون هر کسی که نزدیک خُدا مییه باید ایمان دَشْتِه بشه که او وجود دَرِه و او کسای ره اجر میدیه که دَ طلبِ اَزُو آسته.

۷ دَ وَسِیلِه ایمان، نوح وختی از جانبِ خُدا دَ باره چیزای که تا او غیت دیده نَشُدُد خبردار شد، او قد خُدا ترسی اطاعت کده یگ کشتی جور کد تا خانوار خُو ره نجات بدیه. دَ امزی رقم او دُنیا ره محکوم کد و از طریقِ ایمان عادل حساب شد.^a

^a ۱۱:۷ دَ زبونِ یونانی امی رقم نوشته یه: "دَ امزی رقم او دُنیا ره محکوم کد و وارثِ عدالتی شد که از طریقِ ایمان دَ دست مییه."

۸ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، اِبْرَاهِيْم وَخْتِيْكَه كُوِي شُد، اِطَاعَت كَد وَ سُوْن امْرُو جَاي رِفْت كه اُو رِه دَ اَيْنْدِه دَ عِنَوَانِ مِيْرَاث دَ دِسْت مِيُوْرِد. باوْجُوْدِ كه اُو نَمِيْدَنِسْت كُجَا موره، اُو حَرَكْت كَد. ۹ وَ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان اُو دَ سِرْزَمِيْن وَعْدِه شُدِه زِنْدَگِي كَد. اُو مِثْل كه دَ يِگ سِرْزَمِيْن بِيْگَنِه زِنْدَگِي كُنِه دَ خِيْمِه هَا زِنْدَگِي كَد، رَقْم اَزُو اِسْحَاق وَ يَعْقُوْب اَم كه قَد اَزُو قَتِي وَارِثِ امْرُو وَعْدِه بُوْد دَ خِيْمِه هَا زِنْدَگِي كَد. ۱۰ چُوْن اُو چِيْم دَ رَاِه شَارِي بُوْد كه تَاوُو دَشْت، شَارِي كه اُسْتَاكَار وَ اَبَاَدِگَر شِي خُدا اَسْتِه.

۱۱ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، سَارِه كه سَنَدِه بُوْد تُوَانَايِي اَزِي رِه پِيْدا كَد كه شِكَاْمَتُو شَنِه، باوْجُوْدِ كه عُمَر شِي تِيْر شُدُد؛ چِرَاكه اُو وَعْدِه دِهِنْدِه رِه صَادِقِ-وَ-وَفَاداَر حِسَاب كَد. ۱۲ امْرِي خَاطِر اَز يِگ مَرْد كه مِثْلِ مَرْدِه بُوْد، نَسْل دَ وَجُوْد اَمَد، مِثْلِ سِتَارِه هَاي اَسْمُو كَلُو وَ رَقْمِ رِيْگَاي لِبِ دَرِيَا بِي حِسَاب.

۱۳ پِگِ امْرِيَا دَ اِيْمَان فَوْت كَد بَدُوْن اَزِي كه وَعْدِه هَا رِه دَ دِسْت بِيْرِه، بَلَكِه اُوْنَا رِه اَز دُوْر دِيْد وَ خُوْش اَمِيْدِيْد كُفْت. اُوْنَا اِقْرَار كَد كه دَ رُوِي زَمِي بِيْگَنِه وَ مُسَاْفِرِ بُوْد، ۱۴ چُوْن كَسَاي كه اَمِي رَقْم تَوْرِه مُوْگِيَه مَعْلُوْمداَر مُوْنِه كه دَ جُسْتُجُوِي يِگ وَطَن اَسْتِه. ۱۵ اِگِه اُوْنَا دَ بَارِه سِرْزَمِيْنِي فِكْر مُوْكَد كه اَز اُوْنَجِي بُر شُدُد، اُوْنَا فِرْصَت دَشْت كه پَس بَوْرِه. ۱۶ مِگْم مَعْلُوْمداَر اَسْتِه كه اُوْنَا دَ اَرْزُوِي يِگ سِرْزَمِيْنِ حُوْبْتَرِ بُوْد، يِعْنِي سِرْزَمِيْنِ اَسْمَانِي. امْرِي خَاطِر خُدا شَرْم شِي نَمِيْبِه كه خُدايِ اَزُوا كُفْتِه شَنِه، چُوْن اُو بَلْدِه اَزُوا يِگ شَارِ اَمَاْدِه كَدِه.

۱۷ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، اِبْرَاهِيْم وَخْتِيْكَه اَزْمَايِش شُد، اِسْحَاق رِه دَ عِنَوَانِ قُرْبَانِي تَقْدِيْم كَد؛ اُو كَسِي كه وَعْدِه هَا رِه قَبُوْل كُدُد، حَاضِر شُد كه يِگَانِه باچِه حُو رِه قُرْبَانِي كُنِه، ۱۸ اَمُو رِه كه دَ بَارِه شِي دَ اِبْرَاهِيْم كُفْتِه شُد: "اَز اِسْحَاق نَسْل تُو دَ نَام تُو كُوِي مُوْشِه." ۱۹ اِبْرَاهِيْم پِي بُرُدُد كه خُدا مِيْتْنِه حَتِي اَز مَرْدِه هَا اِنْسَان رِه زِنْدِه كُنِه؛ دَ يِگ حِسَاب اِبْرَاهِيْم اَم اُو رِه دُوْبَارِه دَ دِسْت اُوْرُد.

۲۰ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، اِسْحَاق يَعْقُوب و عَيْسَى رَه دَ بَارَه كَارَاي اَيْنَدَه بَرَكَت دَد.
 ۲۱ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، يَعْقُوب دَ وَخْتِ مُرْدُون خُو، هَر كُدَمِ بَجَكِيچَاي يوسُف رَه بَرَكَت دَد
 و دَ حَالِيكَه دَ بَالَنه حِصَّه تِيَاق خُو تَكِيه كُدَد خُدا رَه عِبَادَت كَد.
 ۲۲ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، يوسُف دَ آخِرِ عُمَرِ خُو دَ بَارَه بُر شُدونِ بَنِي اِسْرَائِيْل اَز مِصرِ توره
 كُفْت و دَ بَارَه اسْتُغُونَايِ خُو هِدَايَتِ دَد.
 ۲۳ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، آتَه-و-آبَه مُوسَى اُو رَه بَعْد اَز تَوَلُدِ شِي بَلَدَه سِه ماه تاشه
 كَد، چُون اُونَا دِيْد كَه اُو يِگ نِلَغَه نُورِيْنَد بُود؛ و اُونَا اَز حُكْمِ پادشاهِ ترسِ نَخورد.
 ۲۴ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، مُوسَى وَخْتِيكَه كُتَه شُد، قَبُولِ نَكَد كَه باجَه دُخْتَرِ فِرْعَوْنِ كُفْتَه شُنه.
 ۲۵ اُو آزار-و-آذِيْتِ شُدو قَد قَوْمِ خُدا رَه پِيْشِ دَنَسْتِ نَسَبَتِ دَزِي كَه اَز خوشِي هَايِ كُناه
 بَلَدَه يِگ وَخْتِ كَمِ لِدَتِ بُرِه. ۲۶ اُو رَسَوَايِي بِخاطِرِ مَسِيحِ رَه گَنجِ باارزِشْتَرِ دَنَسْتِ نَسَبَتِ
 دَ مال-و-دَوْلَتِ مِصرِ، چراكه اُو دَ آجِرِ عَالَمِ اَيْنَدَه چِيْمِ دِوَخْتَد. ۲۷ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، اُو مِصرِ
 رَه اِيْلَه كَد و اَز قار-و-غَضَبِ پادشاهِ ترسِ نَخورد، چُون اُو مِثْلِ كَه خُدايِ نَادِيْدَه رَه دِيْدَه
 بَشَه، اُسْتِوارِ مَنَد. ۲۸ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، اُو عِيْدِ پِصْحِ و پاشِ دَدونِ خُونِ رَه دَ جَايِ اُورْدِ
 تا نَابُودِ كُنْبِنَدَه اَوْلَبَارِي هَا دَ بِلَه اَوْلَبَارِي هَايِ اِسْرَائِيْلِ دِسْتِ بَالَه نَكُنه.
 ۲۹ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، قَوْمِ اَز دَرِيَايِ سُرْخِ تِيَرِ شُد، مِثْلِ كَه اَز زَمِيْنِ حُشْكِ تِيَرِ شُنه، مِگَمِ
 وَخْتِي مِصرِي هَا قَصْدِ كَد كَه تِيَرِ شُنه، اُونَا عَرَقِ شُد.
 ۳۰ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، دِيْوَالَايِ شَارِ اَرِيحَا بَعْدِ اَزِي كَه لَشْكِرِ اِسْرَائِيْلِ هَفْتِ رُوزِ دَ دَوْرِ
 شِي گِشْتِ، چِيْپَه شُد. ۳۱ دَ وَسِيْلَه اِيْمَان، رَاْحَابِ فَاْحِشَه قَد مَرْدَمَايِ نَاْفَرْمَانِ كُشْتَه نَشُد،
 چراكه اُو اَز جاسوسا دَ صُلْحِ-و-سَلَامَتِي پَذِيْرَايِي كُدَد.
 ۳۲ دِيْگَه چِيَزِ خِيْلِ بُگَمِ؟ چُون وَخْتِ نِيْسْتَه كَه دَ بَارَه جَدْعُونِ، بَارَاقِ، سَامَسُونِ، يِفْتَاْحِ،
 داوُودِ، سَمُوئِيْلِ و اَنبِيَا توره بُگَمِ، ۳۳ دَ بَارَه كَسَايِ كَه دَ وَسِيْلَه اِيْمَانِ، مَمْلَكَتِ هَا رَه
 تَصَرُفِ كَد، عَدَالَتِ رَه بَرَقَرارِ كَد، وَعَدَه هَا رَه دَ دِسْتِ اُورْدِ، دَانِ شِيَرِ هَا رَه بَسْتَه كَد،
 ۳۴ آتِشِ سَرَكَشِ رَه كُگَلِ كَد، اَز دَمِ شَمَشِيَرِ نِجَاتِ پِيْدا كَد، اَز ضَعْفِ-و-نَاْتِوانِي قُوْتِ پِيْدا

کد، دَ جنگِ دِلَاوَرِ شُد و لشکرایِ بیگنه ره تار-و-مار کد. ^{۳۵} خاتونو مُرده های خُو ره
 دُوباره زنده پَیدا کد. لیکن دیگرو شِکَنجه-و-عذاب شُد، مگم ایله شُدو ره قَبُول نَکد
 تا دُوباره-زنده-شُدونِ خُو بتر ره دَ دِست بیره. ^{۳۶} بعضی کسایِ دِیگه تَوَسَطِ رِیشخند
 شُدو، قَمچی خوردو و حتی دَ و سِیله زنجیرا و بَندی شُدو آزمایش شُد. ^{۳۷} اونا سنگسار
 شُد و قد آره دُو پاره شُد و قد شمشیر کُشته شُد. اونا پوستایِ گوسپو و بُر ره دَ جان
 خُو کده گشت-و-کُذار مُوکد، بیچاره، سِتم دیده و آزار-و-اَدِیت شُدِه بُوَد. ^{۳۸} امیا که
 دُنیا لایقِ ازیا ره نَدشت دَ بیابونا، کوه ها، غار ها و سُولاخایِ زمی تیت پَرک شُد.
^{۳۹} باو جُود که پگِ امزیا بخاطرِ ایمان خُو تعریف-و-توصیف شُد، مگم چیزی وعده شُدِه
 ره دَ دِست نُوَرِد، ^{۴۰} چراکه خُدا یگ چیزی خُو بتر بلده ازمو پیش بینی کُد، تا اونا بَدُونِ
 ازمو کامل نَشْنه.

تَحْمَل و بُردباری

۱۲ ^۱ پس آلی که امی رقم یگ جَم کَنه^۱ شاهدا دَ گرد مو جم شُدِه، ببید که هر
 بارِ اِضافی و گُناهی ره که دَ آسانی دَ گرد مو پیچ مُوخوره از خود دُور کُنی
 و قد صَبِر-و-خَوصله دَ مُسابقه که پیش رُوی مو قرار گِرَفْتِه، بَدوی ^۲ و نظر خُو ره سُون
 عیسی^۱ که بُنیانگُدار و کامل کُننده ایمان مو آسته بَگیری، چراکه او بخاطرِ خوشی که
 پیش رُوی شی قرار دده شُد، مَرگ دَ بِلَه صلیب ره تَحْمَل کده رَسوایی شی ره نادیده
 گِرَفْت و دَ دِستِ راستِ تختِ خُدا شِشت. ^۳ دَ باره اَزو که امی رقم مُخالفَت ره از طرفِ
 گُناهارا دَ ضِد خُو تَحْمَل کد فِکر کُنید تا مَنده و دِلسرد نَشْنید.
^۴ دَ مَبارزه خُو دَ ضِد گُناه، شُمو هنوز تا حدی ره مُقاومت نَکدید که خُون خُو ره بریزید.
^۵ و شُمو اُمُو نَصیحتِ خُداوند ره پُر مُشت کدید که شُمو ره «بچکیچایِ خُو» مَوگیه،
 ”باچه مه، اِصلاح-و-تربیه خُداوند ره خار-و-حقیر حساب نَکو

^۱ ۱۲:۱ دَ جای «جَم کَنه» دَ زبونِ یونانی «اَوُر کَنه» نوشته یه.

و غَبْتِيكِه تُو ره سرزنش مونه دلسرد نشو،

^۶ چُون خُداوند كَسای ره كه دوست دَره، اِصلاح-و-تَرَبِيه مونه و هر باچه ره كه مَوَرِدِ قَبُول شی آسته، قَمچِي مِيزنه.

^۷ سختی ها ره بخاطر اِصلاح-و-تَرَبِيه خُو تَحْمَل كُنيد. خُدا قد شُمو رَقْمِ باچه های خُو رفتار موكنه، چُون كُدَم باچه آسته كه آته شی او ره اِصلاح-و-تَرَبِيه نَكْنه؟ ^۸ ليكن اگه شُمو اِصلاح-و-تَرَبِيه نَشْنيد رَقْمِي كه پگِ بچَكِيچَا د اِصلاح شُدو شَرِيك آسته، اوخته شُمو حرامزاده ها آستيد نَه باچه ها. ^۹ علاوه ازی، مو آته های جِسْمَانِي دَشْتِي كه مو ره اِصلاح-و-تَرَبِيه موكد و مو اونا ره اِحْتِرَام موكدی. پس چِيَقَس كلوتر بايد از آته روحانی ^a خُو اِطَاعَت كُنِي تا زنده بُمْنِي؟ ^{۱۰} آته های مو بَلَدِه يگ وخت كم مو ره اِصلاح-و-تَرَبِيه كد، اُمُو رَقْم كه دَزُوا خُوب معلوم شد، مگم خُدا مو ره بخاطر فَايِدِه مو اِصلاح-و-تَرَبِيه مونه تا د قُدُوسِيَّتِ اَزُو شَرِيك شُنِي. ^{۱۱} هر اِصلاح-و-تَرَبِيه د غَبْتِيكِه انجام موشه دَرْدَاوَر آسته، نَه خوشايند؛ مگم پسانتر د اَمْرُو كَسای كه د وَسِيْلِه شی تَرَبِيه شُدِه، ثَمَرِ اَرَامْبَخْشِ عَدَالْت مِيدِيه.

^{۱۲} امزی خاطر دِستای ضَعِيف و زانُوهای سُسْت خُو ره قَوِي كُنيد. ^{۱۳} و بَلَدِه پايای خُو راه های راست جور كُنيد تا كَسِي كه لَنگ آسته از راه بُر نَشْنه، بَلَكِه شفا پيدا كُنِه.

باخبر كدو د باره پس رفتو سُون گُناه

^{۱۴} دُمَبَالِ صُلْح-و-صفا قد پگِ مَرْدَمِ بَشِيْد و بَلَدِه مَقْدَس شُدو كوشش كُنيد كه بَدُونِ ازی هيچ كَس مولا ره نَمِينِگره. ^{۱۵} هوش خُو ره بِيگِيريد كه هيچ كَس د مِينَكَل شُمو از فَيْضِ خُدا محروم نَشْنه و هيچ ريشه تلخ كنه شُدِه باعْثِ رَنج-و-مُشْكِلَات نَشْنه و د وَسِيْلِه شی غَدْر كَسَا اَلْوَدِه نَشْنه. ^{۱۶} تُوخ كُنيد كه هيچ كَس فاسِق و بے حَيْثِيَّت نَشْنه، رَقْمِ عَيْسُو كه حَقِ اَوْلَبَارِي خُو ره د يگ وخت نان سَوْدَا كد، ^{۱۷} چُون شُمو مِيدِنيد كه

^a ۱۲:۹ د جاي «آته روحانی» د زيون يونانی «آته روح» نوشته يه.

بعد از او ام او خاست که صاحب برکت شنه، مگم رد شد، چراکه راه پس گشت بلده شی نبود، باوجود که قد آودیده د جُستجوی شی بود.

۱۸ شمو نزدیک کوهی نمَدید که کس بتنه دزو دست بزنه، کوهی که آنگه آتش، تربکی، تیرگی، باد شدید ۱۹ و صدای شیپور دشته بشه و آواز کلامی که شوننده ها زاری کد که دیگه قد ازوا توره گفته نشنه. ۲۰ - چون اونا تاب امزو حکم ره اوردده نتنست که گفته شد: "حتی اگه یگ حیوان ام د کوه دکه بخوره، او باید سنگسار شنه." ۲۱ امو منظره د اندازه ترسناک بود که موسی گفت: "ما از ترس میلرزم." - ۲۲ د حقیقت شمو نزدیک کوه صهبون که شار خدای زنده آسته آمدید، یعنی د اورشلیم آسمانی و د مجلس ملایکه های بے حساب، ۲۳ د جماعت اولباری های که نام های ازوا د عالم باله نوشته شده، د پیش خدای که قاضی پگ آسته، د پیش ارواح مردمای عادل که کامل شده، ۲۴ د حضور عیسی واسطه عهد نو و د پیش خون پاش دده شده که از خون هاییل کده توره خوبتر مویگه.^a

۲۵ توخ کُنید که امزو که توره مویگه روی گردو نشنید، چون اگه کسای که امزو که د روی زمی توره گفت روی گردو شد و دوتا نتنست، پس مو چطور میتنی دوتا کنی اگه امزو که از آسمو توره مویگه روی گردو شنی؟ ۲۶ د او عیت آواز ازو زمی ره تکان دد، مگم آلی او وعده کده که "ما یگ دفعه دیگه نه تنها زمی ره، بلکه آسمو ره ام تکان میدیم." ۲۷ امی عبارت «یگ دفعه دیگه» سون از بین رفتون چیزای اشاره مونه که تکان پذیر آسته -- یعنی چیزای که خلق شده -- تا چیزای که تکان ناپذیر آسته، باقی بُمنه. ۲۸ پس، ازی که مو پادشاهی تکان ناپذیر ره د دست میری، ببید که شکرگزاری کنی و خدا ره قد ترس و احترام بطوری عبادت کنی که قابل قبول ازو بشه، ۲۹ چون خدای مو آتشی آسته که موسوزنه.

^a ۱۲:۲۴ یعنی خون عیسی مسیح که بلده بخشش گناهها ریختنده شد از خون هاییل کده که بلده انتقام فریاد موكد، توره خوبتر مویگه.

نصیحت های آخری

۱۳

۱ بیلید که مُحَبَّتِ برادرانه شُمو برقرار بَشه. ۲ دَ یاد شُمو بَشه که از بیگنه گو مهمون نَوازی کُنید، چراکه امزی طریق بعضی مردُم نافامیده از ملایکه ها مهمون نَوازی کده. ۳ بندی ها ره دَ یاد خُو بیرید مثلِ که بُگی شُمو ام قد ازوا بندی آستید؛ کسای ره که آزار-و-اَذیت موشه دَ یاد خُو بیرید، رقمی که بُگی خودون شُمو آزار-و-اَذیت موشید. ۴ رابطَه زن-و-شویی باید دَ وسیله پگ احترام شنه و جاگه شی دُور از ناپاکی بَشه، چراکه خُدا آدمای فاسق و زناکار ره قضاوت مونه. ۵ زندگی خُو ره از پول دوستی دُور نگاه کُنید و دَ چیزی که دَرید قناعت کُنید، چراکه خُدا گفته: "تُو ره هرگز ایله نمیدم و تنها نمیلم." ۶ پس مو قد اطمینان مُوگی:

"خُداوند مددگار مه آسته، ما ترس نمُوخورم.

انسان دَ خِلاف مه چیز کار میتنه؟"

۷ رهبرای خُو ره دَ یاد خُو بیرید، اُمُو کسای ره که کلام خُدا ره دَز شُمو بیان کد؛ دَ باره نتیجه زندگی ازوا فکر کُنید و از ایمان ازوا سرمشق بگیرید. ۸ عیسی مسیح دیروز، امروز و تا اَبَد اُمُو آسته. ۹ دَ وسیله تعلیمای مُختلِف و بیگنه هر طرف بُرده نشنید، چُون بلده دل های مو بهتر آسته که دَ وسیله فیض خُدا قوی شنه، نه دَ وسیله مُقررات دَ باره خوراک ها که بلده اجرا کُننده ها کُدم فایده نرسند. ۱۰ مو یگ قربانگاه دَری که خدمتگاری خیمه مُقدّس حق ندره که از قربانی ازو بخوره. ۱۱ چراکه جَسَدای اُمُو حیوانای که پیشوای بُزرگ خُون ازوا ره دَ عنوانِ قربانی گناه دَ جایگاه مُقدّس موبره، دَ بُرون خیمه گاه سوختنده موشه. ۱۲ امزی خاطر عیسی ام دَ بُرون درگه شار رنج-و-عذاب کشید تا قَوْم ره قد خُونِ خود خُو تقدیس کنه. ۱۳ پس، ببید که دَ بُرون خیمه گاه دَ پیش ازو بوری و اُمُو رسوایی ره تَحْمَل کُنی که او دید. ۱۴ چُون دَ اینجی مو شار دایمی ندَری، بلکه چیم دَ راه شاری آستی که آمدنی یه. ۱۵ آلی ببید که دَ

وسیلہ عیسیٰ دوامدار قربانی حمد-و-ثنا ره دَ خُدا تقدیم کنی، یعنی ثمر لب های خُو ره که نام اَزو ره اقرار موکنه. ۱۶ انجام دَدون کار نیک و خیرخواهی ره از یاد خُو نبرید، چُون خُدا امزی رقم قربانی ها خوش موشه. ۱۷ از رهبرای خُو اِطاعت کُنید و تابع ازوا بشیید، چراکه اونا از جانای شُمو نگاهوانی مونه و دَ حُصور خُدا حساب ده آسته. پس بیلیدکه اونا ای کار ره قد خوشی انجام بدیه نه قد آه-و-نالِه، چُون آه-و-نالِه ازوا بلده شُمو فایده‌مند نییه.

۱۸ بلده مو دُعا کُنید، چُون مو مُطمئن آستی که وجدان پاک دری و میخاهی که دَ تمام کارا صادقانه رفتار کنی. ۱۹ ما دَ تاکید کلو از شُمو خاهش مُونم که دُعا کُنید تا ما زودتر دُوباره دَ پیش شُمو آمده بَتئم. ۲۰ خُدا صُلاح-و-سلامتی که چوپون بزرگ گوسپندو، یعنی مولای مو عیسیٰ ره دَ وسیله خُون عهد ابدی از مُرده ها دُوباره زنده کد، ۲۱ شُمو ره قد هر چیز خُوب مَجْهز کُنه تا شُمو خاست-و-اراده اَزو ره دَ جای بَیرید. او هر چیزی ره که دَ نظر شی خُوب معلوم موشه دَ وسیله عیسیٰ مسیح دَ وجود مو انجام بدیه. بزرگی-و-جلال تا ابد اَزو باد. آمین.

۲۲ ای برارو، از شُمو خاهش مُونم که ای توره نصیحت آمیز مَره تَحْمَل کُنید، چُون ما بلده شُمو بطورِ مُختصر نوشته کُدم. ۲۳ ما میخایم شُمو پی بَیرید که برار مو تیموتائوس از بند آزاد شده. اگه او زود بییه، ما قد اَزو وقتی دَ دیدون شُمو مییم.

۲۴ تمام رهبرای خُو و پگِ مَقْدَسین ره سلام بَگید. ایماندارای که از ایتالیا آسته دَز شُمو سلام موگیه.

۲۵ فیضِ خُدا نصیبِ پگِ شُمو شنه. آمین.